

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยยึดแนวทางตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มีการกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงในการบริหารงานของสถานศึกษานั้น ดำเนินไปโดยมีผู้บริหารสถานศึกษา มีการสนับสนุนจากผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนศาสนาอื่นในพื้นที่

ด้วยหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษานี้ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดบทบาทของตนหลายอย่าง ในการบริหารจัดการสถานศึกษาของตนให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยต้องมีการกำหนดบทบาทของตนเองให้ชัดเจนในฐานะที่เป็นผู้นำสถานศึกษาและจำเป็นต้องกำหนดบทบาท ในการดำเนินงานกับคณะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อให้มีการประสานความร่วมมือในการทำกิจกรรมภายในสถานศึกษาร่วมกันรวมทั้งการกำหนดบทบาทในการบริหารจัดการภาระงานทั้งระบบของโรงเรียนให้ดำเนินไปได้อย่างเป็นระบบและมีความชัดเจนในการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้นั้น คือ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งโรงเรียนซึ่งจะทำให้ได้ผลเช่นนี้นั้นจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้นำสถานศึกษาต้องมีแนวทางหลักทฤษฎีและหลักธรรมเพื่อนำมาใช้เป็นกลไกสำคัญเพื่อที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)^๑ ที่ยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญคือ (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศและ (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

^๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔), (หน้าที่ ๑ เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๑๕ ก : สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร, ราชกิจจานุเบกษา, ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙)

การบริหารสถานศึกษานั้น ถือเอาการบริหารงานวิชาการนั้นเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแผนงานวิธีการตลอดจนขั้นต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญการบริหารสถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศ ที่สำคัญยิ่งเป็นหน่วยที่ใช้คนเงินวัสดุอุปกรณ์จำนวนมากมาหาก การจัดบริหารงานในโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ ผลผลิตของโรงเรียนคือนักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อมมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ย่อมล่าช้าตามไปด้วยการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดนั้นผู้บริหารแต่ละคนต่างมีเส้นทางในการบริหารของตนแตกต่างกันไปตามความถนัด และความสามารถที่ตนมีอยู่ในเส้นทางที่หลากหลายนั้นล้วนจำเป็นต้องยึดถือแนวทางในการดำเนินงานทั้งสิ้นทั้งที่เป็นแนวคิดและทฤษฎีทั้งจากในประเทศไทยและจากต่างประเทศตามที่นักบริหารการศึกษาได้ผ่านการฝึกปฏิบัติและได้นำเสนอไว้เป็นรูปแบบให้ผู้บริหารรุ่นต่อๆ มาได้ศึกษาได้แก่ทฤษฎีฐานอำนาจของผู้บริหาร หรือแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ นักวิชาการทางโลกเมื่อพิจารณานักวิชาการทางธรรมก็มีนักวิชาการได้นำเสนอไว้เช่นกันเช่นพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้นำเสนอพุทธวิธีบริหารไว้ ๕ ประการ^๒ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร งานบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการกำกับดูแล

ในสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต ๒ มีความเจริญก้าวหน้าด้านการจัดการศึกษาและมีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน แต่พบว่าการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจ กล่าวคือเกิดอำนาจนิยมวัตถุนิยม ที่มีผลกระทบถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม และหลักของพุทธศาสนา ในการนำมาใช้ในการบริหารงานน้อยกว่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน^๓ เช่นมีการขอย้ายของพนักงานครูซึ่งไม่พอใจในการบริหารงานของผู้บริหารหรือไม่ได้รับความร่วมมือ ในการพัฒนางาน ทำให้ผลงานทางด้านวิชาการไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป ดังนั้นการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องได้ทั้งงานและได้ทั้งน้ำใจของเพื่อนร่วมงานในการนี้ผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งพระเดชพระคุณ ผู้บริหารที่หวังจะใช้อำนาจหรือพระเดชในการสั่งการแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเดียว ย่อมไม่เกิดประโยชน์ในการทำงาน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบางครั้งไม่ให้ความสำคัญกับการใช้คุณธรรมในการบริหารงาน ทำให้พนักงานครูขาดขวัญและกำลังใจ ทำให้การปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องสร้างเสริมสภาพพจน์ ให้เป็นที่ศรัทธาและเชื่อถือซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติคือมีความรักความสงสารความชื่นชมยินดีความมีน้ำใจเป็นกลาง ไม่ลำเอียงทั้งรายบุคคล และคณะผู้บริหารที่ดีควรใช้พระคุณมากกว่าพระเดชหรือใช้อำนาจบาตรมีมากกว่าอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย การนำหลักธรรมพรหมวิหาร ๔ มาใช้

^๒ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๓-๕.

^๓ อาคม มากมีทรัพย์, **“จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา”**, ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๗), หน้า ๓๒๐.

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารงานของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ และข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๒ คำถามของการวิจัย

๑.๒.๑ สภาพการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ ในการทำงานเป็นอย่างไร

๑.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างอย่างไร

๑.๒.๓ แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ ควรเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๓.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ โดยจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

๑.๓.๓ เพื่อหาข้อเสนอแนะ และแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การบริหารตามพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔^๔ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒^๕ ทั้ง ๔ ด้านคือ ๑.ด้านการบริหารตามหลักเมตตา ๒.ด้านการบริหารตามหลักกรุณา ๓.ด้านการบริหารตามหลักมุทิตา ๔.ด้านการบริหารตามหลักอุเบกขา

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

๑.๔.๒.๑ ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๔,๕๔๖ (แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๑๓ น.)^๖ แก้ไข

๑.๔.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ จำนวน ๓๕๕ โดยการใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ R.C.Krejcie and D.W.Morgan^๗ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

๑.๔.๒.๓ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โรงเรียนที่เด่นด้านวิชาการ จำนวน ๑๒ คนแยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๖ คน และครูผู้สอน จำนวน ๖ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑.๔.๓.๑ ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานจำแนกได้ดังนี้

๑) ตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่

๑.๑ ผู้บริหาร	จำนวน	๓๕๓	คน
๑.๒ ครูผู้สอน	จำนวน	๔,๑๙๓	คน

๒) ระดับการศึกษา ได้แก่

๒.๑ ปริญญาตรี	จำนวน	๓,๗๖๐	คน
---------------	-------	-------	----

^๔ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), “พุทธธรรม”, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๓๗-๔๘.

^๕ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ : ต.สระคู อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด.

^๖ อ้างแล้ว.

^๗ Krejcie, Robert V, and Morgan, Daryle W. (1970), Determinining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement, v. 30, 607-610.

๒.๒ สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	๗๘๖	คน
๓) ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่			
๓.๑ ระยะ ๕ ปีลงมา	จำนวน	๕๔๘	คน
๓.๒ ระยะ ๖-๑๐ ปี	จำนวน	๒,๒๕๕	คน
๓.๓ ระยะ ๑๑ ปีขึ้นไป	จำนวน	๑,๗๔๓	คน

๑.๔.๓.๒ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒ จำแนกออกเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย

- ๑) ด้านการบริหารตามหลักเมตตา
- ๒) ด้านการบริหารตามหลักกรุณา
- ๓) ด้านการบริหารตามหลักมูทิตา
- ๔) ด้านการบริหารตามหลักอุเบกขา

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒ จำนวน ๓๕๓ โรงเรียน กับ ๑ สาขา^๔

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ บุคคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดต่อการบริหารตามหลักพรหม วิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒ แตกต่างกัน

๑.๕.๒ บุคคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดต่อการบริหารตามหลักพรหม วิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒ แตกต่างกัน

๑.๕.๓ บุคคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดต่อการบริหารตามหลัก พรหมวิหาร ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒ แตกต่างกัน

^๔ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒ : ต.สระคู อ.สุวรรณภูมิ จ. ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐.

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ กับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

๑.๖.๒ การบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ ตามขอบข่ายการบริหารงานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ความสำเร็จตามเป้าหมาย และยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานโดยการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ คือ ด้านการบริหารตามหลักเมตตา ด้านการบริหารตามหลักกรุณา ด้านการบริหารตามหลักมูทิตา และด้านการบริหารตามหลักอุเบกขา^๙

๑.๖.๒.๑ ด้านการบริหารตามหลักเมตตา หมายถึง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่มีความหวังดีต่อครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุขมีจิตใจแจ่มใสไม่ตรีสนทนกับผู้น้อยหวังความดีงามแก่เขาอยากให้เขามีความสุข

๑.๖.๒.๒ ด้านการบริหารตามหลักกรุณา หมายถึง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่มีความหวังดีและช่วยเหลือครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในโรงเรียนที่มีปัญหา ความทุกข์ร้อนในการครองตน ครองคน ครองงาน ตามหน้าที่รับผิดชอบและสามารถปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน มีความรักความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๑.๖.๒.๓ ด้านการบริหารตามหลักมูทิตา หมายถึง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีความชื่นชมยินดีต่อครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในโรงเรียนที่ปฏิบัติความดีในการครองตน ครองคน ครองงาน ตามหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องสมควร และได้รับผลแห่งความดีอันเป็นความสุขความเจริญ

๑.๖.๒.๔ ด้านการบริหารตามหลักอุเบกขา หมายถึง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีการวางตนเป็นกลาง มีความยุติธรรมไม่ตัดสินเอนเอียงเพราะอำนาจอคติที่ผิดๆมีเหตุผลถูกต้องและเที่ยงธรรม และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้วยปัญญา อย่างมีเหตุผลและเที่ยงธรรมอันเป็นการรักษาความถูกต้องให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เพื่อผดุงไว้ซึ่งความถูกต้องช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยไม่มีอคติ

^๙ ที.ส. (ไทย) ๙/๕๑๘-๕๕๙/๒๓๐-๒๔๗.

๑.๖.๓ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำกับติดตามดูแลโรงเรียนในเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒^{๑๐}

๑.๖.๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖^{๑๑} เพื่อการพัฒนางานด้านต่างๆและจัดให้มีระบบระเบียบในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานโดยประยุกต์ใช้กับหลักพรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

๑.๖.๕ ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารกำกับดูแล สถานศึกษาหรือปฏิบัติหน้าที่ใน การงานอยู่ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ คือ

๑.๖.๕.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ กระทรวงศึกษาธิการให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ ในตำแหน่งผู้อำนวยการ สถานศึกษารวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

๑.๖.๕.๒ ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรครูในสถานศึกษาและพนักงานราชการ ผู้มี หน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๖.๖ ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาที่แสดงถึงคุณลักษณะความรู้ความสามารถ คือ

๑) ระดับปริญญาตรี หมายถึง เป็นระดับการศึกษาย่อยในการอุดมศึกษา ต่อเนื่อง จากชั้นมัธยมศึกษาที่มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

๒) สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาโท, ประกาศนียบัตรบัณฑิต ชั้นสูง,ปริญญาเอก/เทียบเท่า

๑.๖.๗ ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบในสำนักงานเขตพื้นที่สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้ (๑) ระยะ ๕ ปีลงมา (๒) ระยะ ๖-๑๐ ปี (๓) ระยะ ๑๑ ขึ้นไป

^{๑๐} กฎกระทรวง,แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖,ข้อที่ ๑-๓.

^{๑๑} พระราชบัญญัติ,ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ,ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๖, เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๕, ก.ราชกิจจานุเบกษา, ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓.

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๗.๒ ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๗.๓ ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒

๑.๗.๔ ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาการบริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ ต่อไป